

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 25/06-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti T. G., bytom B., zastúpenej advokátkou JUDr. J. H. D., Advokátska kancelária, B., v ktorej namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 To 111/05 z 21. júla 2005, na neverejnom zasadnutí 10. mája 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo T. G. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 To 111/05 z 21. júla 2005 **p o r u š e n é b o l o .**

2. **Z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 To 111/05 z 21. júla 2005 a **v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Krajský súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov konania T. G., v sume 6 307 Sk (slovom šesťtisíctristosedem slovenských korún) na adresu jej právnej

zástupkyne advokátky JUDr. J. H. D., Advokátska kancelária, B., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti T. G. vo zvyšnej časti *n e v y h o v u j e .*

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 25/06-23 z 18. januára 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť T. G., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. J. H. D., Advokátska kancelária, B., v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 111/05 z 21. júla 2005 (ďalej aj „uznesenie z 21. júla 2005“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 87/04 z 11. apríla 2005 (ďalej aj „rozsudok z 11. apríla 2005“) bola sťažovateľka uznaná vinnou zo spáchania trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona za to, že: *„v presne nezistenom čase od 20.00 hod. dňa 2. 8. 2002 do 14.30 hod. dňa 14. 8. 2002 v Bratislave vo dvore domu číslo 13 na Pražskej ulici po tom, čo odpílila visiaci zámok na tam postavenej a uzamknutej garáži, v ktorej mal jej bývalý manžel L. G. uskladnené svoje veci, po predchádzajúcej objednávke v spoločnosti O., s. r. o. B. nechala na základe svojho rozhodnutia veci touto spoločnosťou vypratať a odviezť na zlikvidovanie do spaľovne a skládku odpadu v P., pričom išlo o 4 ks kompletných kolies na osobné motorové zn. Škoda 105, 3 ks kompletných kolies na osobné motorové zn. vozidlo zn. VAZ, 1 ks striekacej pištole na farbu, 1 ks prehliadačky*

mikrofilmov nezistenej značky, počítačovú zostavu systému SMEP zn. TUMBA model 5050, komponenty systému SMEP nezistenej značky, komponenty PC, elektroinštalačný materiál, 1 ks merací prístroj zn. SEW STANDART – multimeter, 3 ks meracích prístrojov nezistenej značky, čím spôsobila L. G. škodu v sume 32 563,20 Sk“, za čo jej bol uložený peňažný trest vo výmere 15 000 Sk.

Sťažovateľka namieta, že predmetným rozsudkom z 11. apríla 2005 bola uznaná vinnou zo spáchania skutku, ktorý podľa nej trestným činom nie je, pretože svojím konaním nenaplnila jeden z obligatórnych zákonných znakov skutkovej podstaty, ktorým je poškodenie cudzej veci.

Podľa sťažovateľky veci, ktoré sú uvedené v skutkovej vete rozsudku, boli predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), t. j. bezpodielového spoluvlastníctva jej a poškodeného, a teda v uvedenom prípade nedošlo k zlikvidovaniu cudzej veci, v dôsledku čoho nemohol byť inkriminovaným skutkom naplnený obligatórny znak skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona. Ako bezpodielový spoluvlastník mala totiž sťažovateľka ku všetkým týmto veciam, ktoré boli zničené, úplné vlastnícke právo a boli to podľa nej de jure jej vlastné veci.

V rámci svojej argumentácie sťažovateľka taktiež zdôraznila, že BSM nebolo v čase vykonania inkriminovaného skutku vyporiadané žiadnym zo zákonom určených spôsobov vyporiadania a nebolo ani modifikované dohodou manželov podľa § 143a Občianskeho zákonníka. V čase predmetného skutku manželstvo sťažovateľky a poškodeného už viac ako tri roky neexistovalo a na okresnom súde sa viedlo konanie o vyporiadanie ich BSM pod sp. zn. 14 C 51/02, ktoré dosiaľ prebieha.

Podľa sťažovateľky všetky veci, ktoré sa nachádzali v plechovej garáži a ktoré mali byť na základe pokynu sťažovateľky zničené, boli nadobudnuté za trvania manželstva s poškodeným, a preto sa ex lege stali predmetom ich BSM. Žiadna z týchto vecí podľa sťažovateľky neslúžila na výkon živnostenského podnikania poškodeného, pretože jeho

živnostenské oprávnenie zaniklo už v roku 1995 a podľa jeho svedeckej výpovede začal do garáže veci umiestňovať až v období rokov 1996 - 1997. Okrem toho aj podľa svedeckej výpovede poškodeného zničené veci nadobudol v roku 1997 a neskôr, teda po tom, ako mu zaniklo živnostenské oprávnenie v roku 1995, už podľa sťažovateľky nemohlo ísť o veci z jeho bývalého podnikania. Tvrdenie poškodeného, že 4 ks kompletných pneumatík aj s diskami z vozidla zn. Škoda 105 kúpil až v roku 2001 považuje sťažovateľka za nepravdivé, pretože v tom čase už poškodený takéto vozidlo nevlastnil, keďže ho 13. decembra 2000 predal.

Uvedené skutočnosti sťažovateľka namietala aj v konaní pred okresným súdom v rámci svojej obhajoby.

Okresný súd sa otázkou, či veci uvedené v skutkovej časti rozsudku boli alebo neboli predmetom BSM, podľa sťažovateľky „(...) *zaoberal len okrajovo, pričom sa v odôvodnení rozsudku v tejto podstatnej otázke obmedzil len na strohé konštatovanie, že veci v skutkovej vete rozsudku nikdy neboli predmetom BSM a zrejme (?) ani nemohli byť predmetom BSM, pretože boli predmetom výlučného užívania poškodeného(...)*“.

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu z 11. apríla 2005 nie je podľa sťažovateľky možné zistiť, na základe akých skutočností a úvah v rámci hodnotenia vykonaných dôkazov a následného právneho posúdenia zisteného skutkového stavu dospel okresný súd k týmto skutkovým a právnym záverom. Pokiaľ mal okresný súd pochybnosť o tom, či veci patria alebo nepatria do BSM, mal podľa nej postupovať v zmysle zásady *in dubio pro reo* a oslobodiť ju spod obžaloby.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti napadla sťažovateľka rozsudok z 11. apríla 2005 odvolaním, domáhajúc sa ochrany svojich práv pred odvolacím súdom.

Krajský súd vo svojom uznesení z 21. júla 2005 k otázke právneho statusu vecí, ktoré mali byť zlikvidované, uviedol, že tieto neboli predmetom BSM, pretože s nimi výlučne

disponoval poškodený, pričom nemá pochybnosť o správnosti skutkových záverov okresného súdu o tom, že výlučným vlastníkom zlikvidovaných vecí bol poškodený.

Ani krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol dostatočné a relevantné dôvody, na základe akých zistených skutočností a úvah v rámci hodnotenia vykonaných dôkazov a následného právneho posúdenia zisteného skutkového stavu dospel k svojim skutkovým a právnym záverom.

Právny záver okresného a krajského súdu, podľa ktorého veci uvedené v skutkovej vete rozsudku neboli predmetom BSM, pretože ich výlučne užíval poškodený, pričom ich sťažovateľka ako odsúdená nemohla nikdy používať, nemá podľa nej oporu ani vo vykonanom dokazovaní ani v platnom právnom poriadku a je zjavne neodôvodnený a arbitrárny.

Podľa sťažovateľky je nepochybné, že konala s vedomím, že všetky veci, ktoré sa nachádzali v garáži, boli predmetom BSM, a preto nekonala v úmysle poškodiť cudziu vec. Nakladaním s týmito vecami realizovala sťažovateľka oprávnenia vlastníka, ktoré sú súčasťou jej vlastníckeho práva. Spôsob, akým s uvedenými vecami nakladala, by podľa nej mohol byť prípadne zohľadnený na jej ťarchu iba v rámci prebiehajúceho vyporiadania BSM, rozhodne však nezakladá podľa nej trestnoprávnu zodpovednosť za trestný čin poškodzovania cudzej veci.

Sťažovateľka môže byť trestne zodpovedná iba za také konanie, ktoré je pokryté jej úmyselným zavinením, ktoré je v prípade trestného činu poškodzovania cudzej veci obligatórny znak subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu. Na naplnenie tohto obligatórneho znaku skutkovej podstaty sa nevyhnutne vyžaduje, aby sťažovateľka vedela, že veci, ktoré dala na základe svojho pokynu odstrániť z plechovej garáže boli cudzími vecami, čo však nebolo podľa nej vykonaným dokazovaním nepochybne preukázané.

Obžalobe sa podľa sťažovateľky nepodarilo preukázať hneď dva obligatórne znaky skutkovej podstaty spomínaného trestného činu, a bol tu preto daný dôvod pre jej

oslobodenie spod obžaloby súdom podľa § 226 písm. b) v tom čase platného Trestného poriadku, pretože skutok, ktorý je predmetom obžaloby, nemožno kvalifikovať ako trestný čin poškodzovania cudzej veci.

Napriek uvedenému krajský súd uznesením z 21. júla 2005 rozsudok okresného súdu z 11. apríla 2005 potvrdil.

Uvedeným konaním (nesprávnou kvalifikáciou právneho statusu zlikvidovaných vecí) okresný súd a krajský súd podľa sťažovateľky hrubo pochybili a uznali ju vinnou za skutok, ktorý nie je trestným činom, čím porušili čl. 17 ods. 2 a tiež čl. 49 ústavy a čl. 7 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že úlohou ústavného súdu síce nie je posudzovať správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, do jeho právomoci však patrí ochrana ústavnosti vrátane ochrany základných práv a slobôd zahŕňajúca aj možnosť posúdenia procesného postupu a rozhodnutí všeobecných súdov, ak ich závery obsiahnuté v týchto rozhodnutiach sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

Aj napriek obhajobe sťažovateľky ohľadne právneho statusu vecí, ktoré nechala zlikvidovať na skládke odpadov, ktorá vylučuje naplnenie zákonných znakov úmyselného poškodenia cudzej veci (pokiaľ ide o trestný čin podľa § 257 v tom čase platného Trestného zákona), sa okresný súd a následne aj krajský súd touto časťou jej argumentácie – podstatnou pre rozhodnutie vo veci samej, dôsledne nevysporiadali, čím došlo k porušeniu viacerých ustanovení vtedy platného Trestného poriadku.

Uvedeným konaním bolo tiež porušené právo sťažovateľky nebyť stíhaná inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, zaručené v čl. 17 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 49 ústavy, ako aj jej právo zaručené v čl. 7 ods. 1 dohovoru.

Podľa sťažovateľky v uvedenom prípade došlo taktiež k porušeniu jej práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru, ktorých súčasťou je aj právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.

Okresný súd, ako aj krajský súd však vo svojich rozhodnutiach neuviedli jasné, dostatočné a relevantné dôvody (bez rozumných pochybností) pre záver o naplnení zákonných znakov trestného činu poškodzovania cudzej veci označeným konaním sťažovateľky. Ich rozhodnutia sú podľa nej zjavne neodôvodnené a arbitrárne, pretože oba sudy sa v sťažovateľkou označenom smere nevysporiadali so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre záver o úmyselnom poškodení cudzej veci inkriminovaným konaním sťažovateľky.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že:

„Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 To 111/05 zo dňa 21. 7. 2005 boli porušené základné právo navrhovateľky uvedené v čl. 17 ods. 2, základné právo na súdnu a inú právnu ochranu uvedené v čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na súdnu a inú právnu ochranu uvedené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva zaručené v čl. 7 ods. 1 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 To 111/05 zo dňa 21. 07. 2005 sa zrušuje. Vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť trovy konania sťažovateľky vo výške 6 307,- Sk k rukám jej právnej zástupkyne – advokátky JUDr. J. H. D., so sídlom B.“

Na základe výzvy ústavného súdu sa k predmetnej sťažnosti podaním č. Spr. 3155/06 z 9. marca 2006 vyjadril krajský súd prostredníctvom svojej predsedníčky. Predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedla: *„(...) mne ako zástupcovi štátnej správy súdu neprináleží právne hodnotiť právoplatné rozhodnutie odvolacieho senátu tunajšieho krajského súdu pod sp. zn. 2 To 111/2005 zo dňa 21. 7. 2005.*

Súčasne Vám oznamujem, že krajský súd netrvá na tom, aby Ústavný súd konal o veci samej na verejnom ústnom pojednávaní a súhlasíme s upustením od neho.“

Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom podaní z 27. februára 2006 ústavnému súdu na základe jeho výzvy oznámila, že netrvá na tom, aby sa v tejto veci konalo verejné ústne pojednávanie a súhlasí s upustením od neho.

II.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy „Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy „Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok“.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Podľa čl. 49 ústavy „Len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie“.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu

v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosc' konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti“.

Podľa čl. 7 dohovoru „1. Nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

2. Tento článok nebráni súdeniu a potrestaniu osoby za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, bolo trestné podľa všeobecných právnych zásad uznávaných civilizovanými národmi“.

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2, čl. 152 ods. 4).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/2000, I. ÚS 17/01).

Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodit' z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci.

2. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietala porušenie základných práv zaručených čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 49 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 7 dohovoru. K porušeniu uvedených sťažovateľkiných práv malo dôjsť tým, že bola uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 111/05 z 21. júla 2005, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 T 87/04 z 11. apríla 2005 uznaná vinnou za skutok, ktorý nie je trestným činom, pretože jej konaním podľa nej nebol naplnený jeden z obligatórnych zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, ktorým je poškodenie cudzej veci.

Z predloženého spisového materiálu v uvedenej veci ústavný súd zistil, že krajský súd vo veci vedenej pod sp. zn. 2 To 111/05 rozhodoval o odvolaní sťažovateľky podanom proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T 87/04 z 11. apríla 2005, ktorým bola sťažovateľka ako obžalovaná uznaná vinnou preto, že zničila cudziu vec a spôsobila tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, čím spáchala trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, za čo bola okresným súdom odsúdená k peňažnému trestu vo výmere 15 000 Sk a zároveň jej bol uložený náhradný trest odňatia slobody pre prípad nevyožiteľnosti peňažného trestu v trvaní štyroch mesiacov. Poškodený Ľ. G. bol

so svojím nárokom na náhradu škody podľa § 229 ods. 1 Trestného poriadku odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných.

Okresný súd považoval z vykonaného dokazovania za preukázané, že sťažovateľka naplnila pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, pretože zničila, resp. na svoju zodpovednosť prikázala vykonať zničenie cudzej veci, ktorá v dobe zničenia patrila poškodenému L. G., a pritom spôsobila na majetku poškodeného škodu nie nepatrnú. K otázke vlastníctva k veciam, ktoré boli predmetom trestného skutku v rámci svojho odôvodnenia okresný súd uviedol: *„Skutočnosť, že obžalovaná T. G. a poškodený L. G. v dobe skutku boli bývalými manželmi a u ktorých nebolo rozdelené BSM, obžalovanú zo spáchania skutku nevyvíňuje. Veci, ktoré sú popísané v skutkovej vete rozsudku mohol používať a v skutočnosti používal resp. mal uskladnené v plechovej garáži výlučne poškodený, tieto veci nikdy nemohla obžalovaná používať pretože k týmto veciam nemala žiaden vzťah. V dobe skutku obžalovaná a poškodený sa nachádzali v stave po rozvode, a to viac než tri roky, veci v skutkovej vete rozsudku nikdy neboli predmetom BSM a zrejme ani nemohli byť predmetom BSM pretože boli predmetom výlučného užívania poškodeného.“*

Podľa okresného súdu sťažovateľka konala v priamom úmysle porušiť záujem chránený trestným zákonom v zmysle § 4 písm. a) Trestného zákona a spoločenská nebezpečnosť konania sťažovateľky bola určená najmä *„významom chráneného záujmu, ktorý bol trestným činom dotknutý, spôsobom vykonania činu aj následkami, okolnosťami za ktorý bol čin spáchaný osobou páchatel'a mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou v zmysle § 3 ods. 4 Tr. zák., skutočnosť, že išlo o trestný čin spáchaný medzi bývalými manželmi obžalovanú nemôže vyvinieť a na stupeň nebezpečnosti trestného činu nemá žiaden vplyv“*.

V odvolaní proti rozsudku z 11. apríla 2005 sťažovateľka namietala predovšetkým správnosť skutkových zistení okresného súdu, z ktorých vo svojom rozhodnutí vychádzal. Poukázala na skutočnosť, že jej konanie podľa nej nie je trestným činom, pretože veci, ktoré odpratala, boli predmetom BSM, a keďže boli s poškodeným v rozvodovom konaní, urobila v garáži poriadok, lebo sa tam zdržiavali hlodavce.

Uznesením sp. zn. 2 To 111/05 z 21. júla 2005 bolo odvolanie sťažovateľky krajským súdom zamietnuté. Ako vyplýva z jeho odôvodnenia, podľa krajského súdu okresný súd výrok napadnutého rozsudku správne ustálil na základe vykonaného dokazovania a vyhodnotil ho v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 5 a 6 Trestného poriadku. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol: „*Skutkové závery okresného súdu vyplývajú z výpovede poškodeného L. G., ktorý jednoznačne uviedol, že veci odložené v garáži boli jeho výlučným vlastníctvom a tieto dala odpratať obžalovaná napriek jeho varovaniu.*

O správnosti týchto skutkových záverov nemal pochybnosti ani odvolací súd, pričom s ďalšími podrobnosťami odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

Okresný súd správne kvalifikoval konanie obžalovanej ako trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Tr. zák.

K námietkam uplatneným odvolateľkou (sťažovateľka; pozn.) treba uviesť, že veci špecifikované v skutkovej vete rozsudku boli technického charakteru, prípadne elektrického a patrili k veciam s ktorými výlučne disponoval poškodený, teda nešlo o veci BSM, pričom obrana obžalovanej, že garáž vypratala, preto lebo boli zo strany užívateľov domu sťažnosti, že sa v nej zdržiavajú hlodavce, nie je ničím opodstatnená. Prípadne vypratanie mohla riešiť výzvou na poškodeného, preto táto obrana je považovaná súdom za účelovú.“

2. 1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

2.1.1. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ako aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že ako základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, tak i právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe okrem iných práv a záruk (právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a pod.) zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia.

ESLP v rámci svojej judikatúry vyslovil, že „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti

odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

„Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci.“ (rozsudok vo veci *Ruiz Torijo c. Španielsko* z 9. decembra 1994, *Annuaire*, č. 303-B).

Ústavný súd vo svojom rozhodnutí III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“

V rámci svojej judikatúry ústavný súd taktiež vyslovil, že „Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (IV. ÚS 115/03).

2.1.2. Podľa § 125 Trestného poriadku „Ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne vyloží, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové

zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak boli do rozsudku pojaté ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.“

Podľa § 134 ods. 2 Trestného poriadku „V odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, najmä uviesť skutočnosti, ktoré boli vzaté za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na podklade ktorých posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.“

Podľa ústavného súdu vo veci sťažovateľky je posúdenie otázky vlastníctva k veciam, ktoré sú predmetom trestného skutku, resp. posúdenie právnej skutočnosti, či išlo o „cudziu vec“, základným predpokladom na rozhodnutie o tom, či bol naplnený pojmový znak trestného činu poškodenia cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, a preto pri uznaní viny sťažovateľky malo byť okrem iného mimo rozumných pochybností preukázané, že nejde o veci patriace do BSM, a táto skutočnosť je pokrytá úmyselným zavinením sťažovateľky.

K naplneniu práva sťažovateľky na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, by preto v tomto v prípade došlo, ak by odôvodnenie uznesenia krajského súdu (reagujúc aj na argumentáciu v odvolaní sťažovateľky) s prihliadnutím na argumentáciu v odôvodnení rozsudku okresného súdu zodpovedalo náležitostiam ustanovenia § 134 ods. 2 Trestného poriadku, resp. § 125 Trestného poriadku, t. z. obsahovalo dostatočné a relevantné dôvody, na základe ktorých bolo vynesené.

Odôvodnenie uznania viny sťažovateľky v uznesení krajského súdu z 21. júla 2005 je však z hľadiska týchto ustanovení Trestného poriadku nepreskúmateľné. Je tomu tak najmä

preto, lebo neobsahuje podrobnejšie úvahy, ktoré by odôvodňovali akceptovanie verzie poškodeného ako zodpovedajúcej skutočnému stavu veci.

Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že z dôvodu nedostatku odôvodnenia uznania viny sťažovateľky v uznesení krajského súdu z 21. júla 2005 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

2.1.3. Zo zásady spravodlivého súdneho konania vyplýva potreba, aby v súdnom rozhodnutí odôvodnenie výroku o vine zo spáchania skutku naplňajúceho trestný čin zodpovedalo požiadavke preukázania zákonných znakov trestného činu mimo rozumných pochybností.

Ak je odôvodnenie výroku o vine vo vzťahu k niektorému zo zákonných znakov trestného činu nepreskúmateľné, takéto odôvodnenie je z hľadiska spravodlivého súdneho konania ústavne neudržateľné.

2. 2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 49 ústavy a práva podľa čl. 7 dohovoru

Ústavný problém nastolený sťažovateľkou na ústavnú ochranu bol dostatočne vyriešený v predošlej časti vyslovením porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd sťažnosti sťažovateľky v tejto časti už nevyhoviel (bod 4 výroku nálezu).

3. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy; pozn.), a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy; pozn.) vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na

ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1 (čl. 127 ods. 1 ústavy; pozn.), obnovil stav pred porušením.“

Keďže napadnutým uznesením krajského súdu z 21. júla 2005 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd toto uznesenie zrušil (čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde], v ktorom bude viazaný právnym názorom ústavného súdu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

Povinnosťou krajského súdu bude zabezpečiť v rámci pôsobnosti, ktorú mu dáva Trestný poriadok, aby boli zisťované a vyhodnocované označené skutočnosti spôsobom uvedeným v § 2 ods. 5 a ods. 6 Trestného poriadku s prihliadnutím napr. aj na prebiehajúce konanie o BSM.

4. Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadala o priznanie náhrady trov konania pred ústavným súdom vo výške 6 307 Sk, ktoré bližšie špecifikovala ako súčet odmeny za dva úkony právnej služby spolu s režijným paušálom a DPH.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1, § 11, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, v zásade nie je oceníteľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2005 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 2 501 Sk a hodnota režijného paušálu je 150 Sk.

V súlade s týmito ustanoveniami možno teda trovy konania vyčísliť ako súčet odmeny za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd) vrátane režijného paušálu ($2 \times 2\,501 \text{ Sk} + 2 \times 150 = 5\,302 \text{ Sk}$) a DPH ($19\% \times 5\,002 = 950 \text{ Sk}$). Náhrada trov konania v predmetnej veci vypočítaná podľa platnej právnej úpravy teda spolu činí 6 252 Sk.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov právneho zastúpenia spolu 6 307 Sk neodporuje platným právnym predpisom, a preto priznal náhradu trov právneho zastúpenia v celej výške uplatnenej právnou zástupkyňou sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2006